

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/999/2015
Identifikačné číslo spisu: 1111240940
Dátum vydania rozhodnutia: 26.01.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Angelovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1111240940.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu A. P., bývajúceho v Bratislave, J., zastúpeného JUDr. Róbertom Madejom, PhD., advokátom so sídlom v Bratislave, Mýtna 42, proti žalovanému Rozhlas a televízia Slovenska Bratislava, Mlynská dolina, IČO: 47 232 480, o zaplatenie 2 219,43 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4 C 170/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. októbra 2014 sp. zn. 9 Co 424/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 119,62 eur na účet JUDr. Róberta Madeja, PhD. advokáta a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 28. januára 2013 sp. zn. 4 C 170/2011 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 2 145,63 eur s prísl., ako aj náhradu trov konania v sume 922,62 eur a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vychádzal zo zistenia, že postup žalovaného, keď na základe novej kolektívnej zmluvy platnej na obdobie od 26. januára 2011 do 31. decembra 2013 prestal vyplácať zamestnancom a teda aj žalobcovi dodatkovú zložku mzdy z dôvodu, že kolektívna zmluva takúto zložku mzdy neupravovala bol v rozpore s individuálne dohodnutými podmienkami v pracovnej zmluve. Obe zložky mzdy boli zložkami nárokovateľnými, individuálne dohodnutými v pracovnej zmluve, pričom na vyplácanie dodatkovvej zložky mzdy neboli viazané žiadne pozitívne podmienky, ktoré by musel zamestnanec splniť. Krátenie tejto zložky mzdy bolo viazané na individuálneho zamestnanca a len na plnenie jeho pracovných úloh, počas pracovného pomeru žalobcu také skutočnosti, ktoré by predstavovali naplnenia podmienok pre krátenie dodatkovvej zložky nenastali a ani súd ich v konaní nezistil. Skutočnosť, že dodatková zložka mzdy, jej spôsob vyplácania a krátenia nebola upravená v ďalšej kolektívnej zmluve, nemohla byť dôvodom nevyplácania dodatkovvej zložky mzdy žalobcovi, ktorý ju mal stanovenú priamo v pracovnej zmluve. Kolektívna zmluva nie je spôsobilá rušiť mzdové nároky zamestnanca, individuálne dojednané v jeho pracovnej zmluve. Kolektívna zmluva, ktorá zaviedla

dotatkovú zložku mzdy stanovila zamestnávateľovi povinnosť dohodnúť v pracovnej zmluve celkovú sumu mesačnej mzdy pozostávajúcej z dvoch zložiek t.j. základnej a dotatkovej, ako aj podmienky poskytovania. Tieto boli so žalobcom v jeho pracovnej zmluve a v dohode o zmene pracovnej zmluvy z 30. apríla 2008 riadne dohodnuté, pokiaľ žalovaný uzatvoril novú kolektívnu zmluvu, na základe ktorej mienil postupovať pri vyplácaní mzdy zamestnancom, mal zmenu podmienok poskytovania mzdy individuálne dohodnúť v pracovnej zmluve s jednotlivými zamestnancami. Nárok žalobcu je preto dôvodný a to do sumy 2 145,63 eur, ktorá predstavuje rozdiel hrubej mzdy, ktorú by žalobca dosiahol za uplatňované obdobie keby mu bola vyplácaná dotatková zložka mzdy. Vo zvyšku uplatneného nároku teda pokiaľ ide o sumu 73,80 eur s prísl. v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom súd prvého stupňa konanie zastavil. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 9. októbra 2014 sp. zn. 9 Co 424/2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil v napadnutej vyhovujúcej časti, vrátane výroku o trovách konania a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 238,14 eur. Vychádzal zo zistenia, že súd prvého stupňa správne vychádzal z nespornej skutočnosti, že obe zložky mzdy t.j. základná i dotatková boli so žalobcom individuálne dohodnuté v pracovnej zmluve a v dohode o zmene pracovnej zmluvy z 30. apríla 2008. Zmenu svojej povinnosti poskytovať žalobcovi dotatkovú zložku mzdy mohol žalovaný dosiahnuť len za predpokladu zmeny mzdových podmienok individuálne dohodnutých v pracovnej zmluve so žalobcom. O tom, že obe zložky mzdy boli dohodnuté individuálne svedčí skutočnosť, že tieto zložky boli súčasťou pracovnej zmluvy t.j. právneho úkonu dojednaného so žalobcom samostatne ako s každým zamestnancom. Zmenu svojej povinnosti vyplácať žalobcovi aj dotatkovú zložku mzdy nemohol žalovaný zachovať len na uzavretí novej kolektívnej zmluvy, na obdobie od 26. januára 2011 do 31. decembra 2013 a na rozhodnutí vtedajšej generálnej riaditeľky žalovaného bez toho, aby nedošlo aj ku zmene individuálne dohodnutých podmienok v pracovnej zmluve so žalobcom. Postup, ktorý zvolil žalovaný v danom prípade totiž negoval základnú požiadavku, podľa ktorej v zmysle § 231 ods. 1 Zákonníka práce kolektívna zmluva upravuje vzťahy medzi zamestnávateľom a zamestnancom vždy výhodnejšie. Nová kolektívna zmluva upravila mzdu dohodnutú so žalobcom individuálne v pracovnej zmluve v jeho neprospech. Uvedený názor prvostupňového súdu, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, podporili tiež závery formulované v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 1999 sp. zn. 2 Cdo 131/1998. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Jeho prípustnosť vyvodzoval z ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. t.j., že sa mu postupom súdov nižších stupňov odňala možnosť konať pred súdom, nakoľko súd prvého stupňa nekonal v súlade s ust. § 118 ods. 2 O. s. p. Taktiež súd prvého stupňa pri vykonávaní dôkazov nepostupoval v súlade s § 129 ods. 1 O. s. p. Dovolanie odôvodnil ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. t.j., že konanie je postihnuté inou vadou, nakoľko rozhodnutia súdov sú nepreskúmateľné, pretože sa nevyrovnali so všetkými podstatnými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie o veci. Taktiež poukázal na to, že súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), pretože sa nevyporiadali s tými podmienkami pracovno-právneho vzťahu, ktoré boli dojednané individuálne a ktoré boli dojednané prostredníctvom kolektívnej zmluvy.

Súd prvého stupňa nepostupoval podľa § 118 ods. 2 O. s. p. tým, že neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenie účastníkov možno považovať za zhodné a ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné, čo malo za následok domnienku, že žalovaný uniesol dôkazné bremeno a keď toto podľa rozhodnutia súdu prvého stupňa neuniesol treba v tom vidieť postup súdu, ktorým bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom. S touto okolnosťou sa odvolací súd náležite nevyporiadal. V konaní bolo porušené aj ustanovenie § 129 ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že súd prvého stupňa neprečítal a neoboznámil účastníkov konania s obsahom listinných dôkazov, čím bol nedostatočne zistený skutkový stav a následkom čoho súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. V zápisnici z pojednávania konaného 12. novembra 2012 je uvedené, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise na č.l. 9-83 a na č.l. 97-181. Vzhľadom na to, že toto pojednávanie na súde prvého stupňa trvalo 55 minút (od 13.00 do 13.55 hod.) je nereálne, aby tak rozsiahly dôkazný materiál v rozsahu 158 strán súd prvého stupňa skutočne na pojednávaní oboznámil. Konanie, keď súd na

pojednávani len prečíta zoznam listín, ktoré sú založené v súdnom spise nemožno zamieňať s vykonaním dôkazov tak, ako to ukladá zákon. Listinné dôkazy neboli teda vykonané v súlade s ust. § 129 ods. 1 O. s. p., čo znemožnilo žalovanému priamo na pojednávaní reagovať na dôkazy a ovplyvniť tak priebeh pojednávania potvrdením alebo vyvrátením názoru súdu, čím bola žalovanému odňatá možnosť pred súdom. Namietal tiež, že v konaní bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces lebo odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa ich odvolacieho súdu nemá náležitosti vyplývajúce z § 157 ods. 2 O. s. p., tieto rozhodnutia sú neurčité a nekonkrétne a teda nepreskúmateľné. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje len konštatovanie, že sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, pričom doplnenie odvolací súd uviedol svoj názor bez toho, aby sa vyporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, čím bolo porušené ústavné právo žalovaného v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Oba sudy vec nesprávne právne posúdili, pretože dojednanie dodatkovej zložky mzdy v pracovnej zmluve žalobcu nemalo charakter individuálneho dojednania. Dodatková zložka mzdy bola v pracovnej zmluve uvedená len deklaratórne, čo vyplýva z kolektívnej zmluvy z roku 2007 a z dodatku č. 3 k tejto kolektívnej zmluve. Aby bola dodatková zložka mzdy v pracovnej zmluve dohodnutá individuálne bolo potrebné, aby zmluvné strany mali možnosť túto dodatkovú zložku mzdy dohodnúť v určitej výške, čo sa v danom prípade nestalo, pretože samotnú výšku dodatkovej zložky mzdy určila kolektívna zmluva platná pre rok 2007. Nová kolektívna zmluva platná od 26. januára 2011 neupravila výšku dodatkovej zložky mzdy, ale len podmienky krátenia alebo nekrátenia, teda podmienky vyplácania dodatkovej zložky mzdy, ktoré nikdy v pracovnej zmluve uvedené neboli. Pracovná zmluva v tejto súvislosti len odkazovala na kolektívnu zmluvu. Z týchto dôvodov žalovaný žiadal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného poukázal na to, že toto dovolanie je nedôvodné a založené na nesprávnych právnych názoroch. Preto navrhol dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaniím možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len v prípadoch, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovolaniím žalovaného napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 a 3 O. s. p. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O. s. p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu,

nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 ods. 1 O. s. p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalovaný v dovolaní namieta, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O. s. p. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - pozri napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Po začatí pojednávania účastníci prednesú alebo doplnia svoje návrhy a predseda senátu alebo samosudca oznámi výsledky prípravy pojednávania (§ 118 ods. 1 O. s. p.).

Po vykonaní úkonov podľa ods. 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná aj keď ich účastníci navrhli (§ 118 ods. 2 O. s. p.).

Dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie (§ 129 ods. 1 O. s. p.).

Je pravdou, že zo spisu nevyplýva, aby súd prvého stupňa v prejednávanej veci postupoval v súlade s ust. § 118 ods. 2 O. s. p. a oboznámil účastníkov s okolnosťami uvedenými v tomto zákonnom ustanovení. Je však potrebné konštatovať, že eventuálne opomenutie súdu prvého stupňa postupovať podľa tohto zákonného ustanovenia nemalo za následok odňatie žalovanému možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Konštatovanie zhodnosti skutkových tvrdení účastníkov alebo konštatovanie ich spornosti totiž neodníma účastníkovi (teda ani žalovanému) možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení a na unesenie dôkazného bremena. Nemožno sa preto stotožniť s názorom žalovaného, že medzi eventuálnou absenciou postupu súdu podľa § 118 ods. 2 O. s. p. a nemožnosťou účastníka konania navrhovať dôkazy na unesenie dôkazného bremena a preukázanie právne významných tvrdení takého účastníka konania existuje súvislosť.

Pokiaľ ide o oboznámenie listín na pojednávaní 12. novembra 2012 je potrebné vychádzať zo zápisnice o tomto pojednávaní, ktorá deklaruje súd vykonal dokazovanie týmito listinami založenými v spise na č. l. 9-83 a na č. l. 97-181. Voči zneniu zápisnice z 12. novembra 2012 neboli zo strany účastníkov vznesené žiadne námietky alebo pripomienky. Pokiaľ ide o časový fond potrebný na vykonanie týchto dôkazov treba uviesť, že tento časový úsek je potrebné vždy vnímať v kontexte konkrétneho znenia ust. § 129 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého je vykonaním dôkazu listinou nie len prečítanie celého obsahu listiny, ale aj oznámenie jej obsahu. V tomto smere žalovaný nepreukázal, že by súd prvého stupňa takýmto spôsobom nepostupoval.

K tej časti dovolania v ktorej žalovaný namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu (i rozhodnutie súdu prvého stupňa) je v napadnutej časti nepreskúmateľné, že táto nesprávnosť zakladá inú vadu konania uvedenú v § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. a teda aj dôvodnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, dovolací súd uvádza nasledovne: dovolateľ v súvislosti s tvrdením tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. namieta porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O. s. p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.).

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s vyššie citovaným ustanovením, keď skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa doplnením ďalších dôvodov, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Odôvodnenie rozsudkov oboch stupňov súdov zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcim súdom. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného dovolateľa neuspokojila, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa náležitosti zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O. s. p. Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek dovolateľa. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. II ÚS 78/05 potvrdil, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá dať odpoveď na každú

námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa názoru dovolacieho súdu, skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v posudzovanom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok spĺňa požiadavky zákona na odôvodnenie rozhodnutia, pričom tieto závery platia aj pre rozhodnutie súdu prvého stupňa. Napriek uvedenému v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu pretrvávala nejednotnosť rozhodovania pri riešení otázky, či nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ OSP alebo inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP.

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku". Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

Správnosť takéhoto nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu napr. sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 208/2012, III. ÚS 551/2012, IV. ÚS 90/2013, IV. ÚS 196/2014, I. ÚS 287/2014, I. ÚS 606/2014, I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015.

Dovolateľ tiež namieta, že súdy prejednávajú vec nesprávne právne posúdili. Právnym posúdením je činnosť súdu pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (pozri § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (pozri tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže dovolanie žalovaného nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné, nepotvrdila sa existencia dovolateľom namietanej procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady vymenované v § 237 ods. 1 O. s. p., najvyšší súd odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa najvyšší súd nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemá (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Žalobca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.) a trovy aj vyčíslili. Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov

dovolacieho konania spočívajúcu v odmene jeho právneho zástupcu za jeden úkon právnej služby poskytnutej žalobcovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovaného [§ 13a ods. 1 písm. a/, c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tieto úkony právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky vo výške 91,29 eur, čo s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky, miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (8,39 eur) predstavuje spolu 99,68 eur. K tejto sume je potrebné pripočítať daň z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky) vo výške 19,94 eur so zreteľom na to, že právny zástupca žalobcu je platiteľom DPH, čo predstavuje sumu 119,62 eur za jeden úkon právnej služby. Náhradu trov spočívajúcu v odmene za úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom dovolací súd žalobcovi nepriznal, nakoľko súčasný právny zástupca zastupoval žalobcu aj v pôvodnom konaní a odmena za tento úkon právnej služby bola v rámci náhrady trov konania už v pôvodnom konaní priznaná.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.